Ötvenhatodik évfolyam 1898. 32. szám. Debreczen, vasárnap, augusztus 7.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Községeknek . . . . . 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcsarnok a szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési dijak:
Négy-hasábos petit sorért 8 kr; többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknél igen kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér"-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói hivatalnál*, *Csáthy Ferencz*, *Telegdi K. Lajos*, Budapesten: *Goldberger A. V.*, *Általános Tudósitó* VII., Erzsébet-körut 14., *Blockner J.*, *Eckstein Bern.*, *Haasenstein* és *Vogler*, Bécsben, Prágában *A. Oppelik*, *Schaleck H.* és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: *G. L. Daube és Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A nagy napok emlék-jelei.

Debreczen, 1898. augusztus 6.

Az idén is méltó erkölcsi sikerrel ünnepelték meg a szomoru emlékü debreczeni csata évfordulóját, a nagy közönség egy tekintélyes része, és a helybeli összes dalegyletek.

Igen nagy érdeket ad ez évfordulónak az a tény, hogy a nagy napok emlék jeleinek ügyében épen ezen a napon tett a városi hatóságnak jelentést *Aczél* Géza városi főmérnök.

Jól emlékezhetik a multak iránt melegen érző nagy közönség, hogy a folyó évben Debreczen város *közgyülése*, midőn a szabadságharcz ötvenedik évfordulóját ünnepelte, megbizta a városi tanácsot, hogy gondoskodjék *Zurich* Ferencz honvéd ezredesnek a debreczeni r. kath. temetőben levő sirja, valamint a debreczen csatában az üldöző muszkák által levágott *Szarka* hadnagynak a bánki erdőben, a pályi országut félen álló emlékköve helyrehozataláról s ugyanekkor megfelelő módon jelölje meg a debreczeni 1849. aug. 2-iki csata szinterén domboruló s a csata vezérének nevéről elkeresztelt *Nagy Sándor halmát.*

A tanács e kegyeletes megbizás folytán felszólitotta a mérnöki hivatalt, hogy az emlitett sirok kitatarozására s a Nagy Sándor halmán állitandó emlékoszlopra nézve tervet és költségvetést készitsen.

Aczél Géza főmérnök, mint fentebb jeleztük, a gyászos csata 49-dik évfordulóján adta be a kivánt tervet és költségvetést a tanácshoz, mely szerint Zurich Ferencz sirkövének kijavitása 202 frt. 80 krba, a Szarka-féle márványkőé 28 frt 20 krba, a Nagy Sándor halmára tervezett oszlop pedig 638 frt 84 krba — s igy a három emlék együtt 896 frt 93 krba kerül.

A mérnöki hivatal a Nagy Sándor emléket sziklás vastégla alapzaton álló magas karcsu obeliszknek tervezi kőből faragott gömbalaku fedővel. Magát az oszlopot is téglából, cser téglából s portland czementtel rakják. — A talapzat egyik oldalába sima márványtáblát illesztenek a felirás számára.

A mint láthatja a t. olvasó, a nagy napok dicső vitézeinek emlékére nem valami nagyon sokat kiván áldozni a tanács előadója s főleg a *Nagy* Sándor tábornok emlék-jele lesz fölötte szerény, pedig hát a dicső 13 aradi vértanu egyike talán többet is érdemelne.

De hát igy vagyunk a mult jeleseivel.

Oly régóta szándékozik már a város a szabadság szobrát felállitani hogy más helyt több emlék is létesült azóta, de hát *nem telik* azokra.

Nagy lelkesedéssel kezdtek a *Kossuth* szobor készitéséhez s ime ma még csak hozzávetőleg se tudja senki, hogy mikor és hol fog a nagy ember szobra állani, hirdetve a magyar történelem egyik nagyszerü korának és férfiának örök dicsőségét. Hiában erre sincs elég pénz, mert hát holmi szerény igényü szobrocskával itt már nem szabad előállani.

Óhajtandó volna, ha módokat találnának vezérférfiaink a két utóbb emlitett szobor tőkéjének alkalmas eszközökkel való szaporitásáról, mert végre is ily nagy város nem térhet ki erkölcsi vállalkozása elől egy könnyen.

Tudjuk hogy nem is fog.

De hát elfoglalják az irányadó köröket a folyó események, a napi szükségletek s csak a remény marad meg, hogy mégis csak eleget teendnek a vezérek a város által felvállalt szent kötelezettségeknek.

Dr. — S.

A gazdákért és kisiparosokért.

— A központi hitel-szövetkezetről. —

Debreczen, 1898. augusztus 6.

Lukács László pénzügyminiszter aláirási felhivást tett közé az országos hitelszövetkezet alapitványi üzletrészeire. Oly intézmény létesitéséről van szó, a mely a modern rablásnak, az uzsorának véget akar vetni s ki akarja szabaditani a hiénák körmei közül éppen azokat, a kik a nemzet zömét képezik: a kisiparosokat, a gazdákat. Ez intézmény uj gazdasági időszak alapját veti meg s a legmerevebb, a legkegyetlenebb gazdasági eszköznek, a pénznek birodalmába a humanizmus, a czivilizáczió elveit, az igazán keresztény elveket akarja bele vinni.

Régen nélkülöztük már ezt az intézményt, a mely az általános elszegényedésnek gátat vethetett volna.

De jobb későn, mint soha. A magyar kisipar és a kisgazda még nem tört össze egészen. Még lehet rajta segiteni. Még ki lehet venni a kezéből a koldusbotot, a melylyel vándorutra indult, messze tájak felé, a hol még nem csak nyelvét, de még hazáját is könnyen elfelejtheti.

Az első lépés tehát megtörtént. A kormány megtette kötelességét, kibocsátotta az aláirási felhivást s első helyen maga irt alá egy millió koronát.

A jó Isten tudja, milyen hatása lesz ennek a kihirdetett jó szándéknak s ennek a követendő jó példának. Jegyzenek-e majd annyit, a mennyivel az uj intézmény erőteljes müködése biztositható?! Lesz-e annyi emberies érzelmü tőkepénzes az országban, a hánynak hozzá kellene járulni az intézmény megalapitásához?!

A kormány az időt igen jól választotta meg. Aratás után vagyunk s az Isten adott az idén áldásából annyit, hogy a jövő biztositásához kiki hozzájárulhat valamelyes csekélységgel. A nagyurak többel, a kisemberek pedig többedmagukkal együtt, ha mindjárt kevesebbel is, de mégis valamivel.

De kérdés, jut-e a a gazda a gazdának eszébe, mikor a csür tele van? Gondolunk-e a holnappal, mikor a mai napot az ég gondatlanná tette számunkra?

Csakhogy a gazdák és iparosok azonnal és egyszerre nem vethetik meg hitelük rendezésének alapjait. Sokkal nagyobb az elszegényedés, semhogy a tőke hozzájárulása nélkül ez a mü sikerülhessen.

A pénzügyminiszter felhivása t i s z t e s s é g p r ó b a. Ennek kapcsán ugyanis ki fog tünni, van-e a magyar tőkében, vagy helyesebben a magyar zsiron szerzett tőkékben tisztesség és becsület? A felhivás ugyanis kimondja, hogy az alapitványi üzletrészek után 4%-nál nagyobb osztalék nem fizethető. A mi tőkepénzeseink csak 50—60 százalékra való kilátással, politikai befolyásuk megszilárditásának reményében s az állam részéről elérhető előnyökre számitva jegyeznek üzletrészeket. Sajnos, de igy van.

Ámde hisszük és tudjuk, hogy nem az egész magyarországi tőke ilyen s hogy vannak tőkepénzesek, a kik tisztességes munkával, a melyet a sors kedvezése kisért, gyüjtötték a szükségletüknél valamivel nagyobb kincseket. Ezekben van sziv, ezek örömmel nyitják ki a markukat, a mikor arról van szó, hogy a munka eredményét, a kisember verejtékének gyümölcsét kell megvédni a modern rablás s a balsors szeszélye ellen. Ezek jegyezni is fognak üzletrészeket.

Csak a spekuláczió fog visszahuzódni, csak az uzsorával szerzett, a rablott tőke fog tündökölni távolmaradásával. Ám legyen, jobb is lesz igy, mert a humanizmus ugy sem türi meg a szennyet. Hanem azért az egész ország kiváncsi erre a tisztességpróbára, a mely a lelketlen tőkéről le fogja rántani a leplet.

A kisipar és gazda pedig kettős szerencsében részesül egyszerre: hitele rendeztetik s megismeri e l l e n s é g é t!

Nagyváradi levél.

Nagyvárad, augusztus 6.

Egyhangu unalmasság, ez jellemzi a nagyváradi mostani életet, Akiknek módjában állott s szerét ejthették, elszöktek a városról, csak a közép és alsó osztály maradt itthon, az sem mozdul ki hazulról a lefüggönyzött ablakok mellől.

A közügyek iránt nem érdeklődik senki, sőt a lapok megpenditették azt az eszmét, a mely ugyan nagyon is nyárias, de mégis eszme, hogy Nagyvárad julius és augusztus hóban ne tartson közgyülést, és a legfontosabb ügyeket is elszalmázzák a városatyák a 37—38 fokos melegben.

Nagy a kilátás, hogy ez az inditvány testet is fog ölteni, legalább a városatyáknak e két hó alatt nem fog eszükbe jutni a n y o m o r u s á g.

Mert sok fontos ügy jutott kátyuba a szegénység utvesztőjén. Az utczákat évek óta köveztetjük, ugy elméletben, de a valóságban mégis csak csizmára meg czipőre költjük jövedelmünk egy harmad részét.

Csatorna-kérdés?! Ez is legszebb álmunk, már rendszert is választottunk, de azért a kis bizottságok, meg a nagy bizottságok hiába üléseztek, gyüléseztek, csatornánk még sincsenek.

Hanem miután még mindig nem elég a katonaságunk, vagy legalább is nekünk nem elég, épittetünk még egy laktanyát. Ennek most a héten volt meg a bokréta-ünnepélye evéssel-ivással egybekötve. Mert ha legalább is be nem spiczczel a tár-

TÁRCZA.

A 372. számu lokomotiv.

— Elbeszélés. —

I.

Legorec János Mária kicsiny, tömzsi, telivér breton fiu volt. Minden izma csupa aczél, mintha csak gránitból gyurták volna. Apja gépvezető volt, olyan megbizható, hogy minden vasutas tisztelettel emlitette nevét.

A tizenkétéves lurkónak husszu leomló szőke haja, márványfehérségü, finom arczbőre volt s olyan eleven és értelmes volt nagy, fekete szemeivel, hogy Rennes állomás minden hivatalnoka ugyszólván imádta a ficzkót.

Az anyja Cornwallis egy régi nemesi családjából származott, s nem rég halt meg. Tőle örökölte a kis János a dus szőke hajzatot, a márványfehérségű arczot, mely elárulta, hogy a druida papnők és a kelta felkelő vezérek ivadéka.

Viszont apjától származott reá át az az aczélizom és az átható bagolylátásu szem, mely a lokomotiv-vezetőnek legsötétebb éjszakán is, viharban, ködben, zivatarban, oly hatalmas segitője, hogy annak a felelősség teljes hivatalnak, mely kezében van letéve, könnyen megfelelhessen.

II.

Egy csütörtöki nap délutánján történt. Iskolai szünet volt s mialatt otthon egy nagyon öreg anyóka azokkal a kis sipitó apróságokkal bibelődött, a kik a mi kis bretonunknak testvérkéi voltak, ö köztük immár a „nagy", nadrágja zsebébe dugva izmos kezeit a pályaudvarra ment kószálni.

— Apád ma a „325"-össel utazik? — kérdezte tőle két kalauz közül az egyik, a mint ott állott a vasuti hidon és figyelemmel kisérte a külömböző mozdonyok és vonatok rendezését a hidalatti Redon és Brest-felé huzódó pályavonalon.

— Igen is szolgálatára, Lemann ur, sőt azt hiszem, holnap ujra elutazik a 119-essel.

— Jól ösmeri a dörgést a kölyök! Hanem most menjünk be egy itókára, mit szólsz hozzá Onnész? Iszol te is egy pohárral, te ördögfattyu?.... Jer velünk, majd mi fizetjük.

Az igazi breton, még ha tizenkétéves is, nem utasitja vissza az ilyen ajánlatot.

Büszkén indult el a két férfiuval az izmos fiu, és egy nagy almaborral telt korsót majdnem félig kiüritett egy huzásra. Aztán elküldték őt a közeli dohányos boltba. Mikorára visszatért, a másik kettő a poharába négy pohárka konyakot töltött az almaborhoz. Hirtelen támadt, zseniális eszme volt ez, mely pompás tréfának igérkezett.

A kis bretont mámorosnak látni, hah milyen kaczagtató dolog leszsz, milyen isteni tréfa.

A mikor János ajkához emelte a poharat, rögtön észrevette eleven eszével, hogy miben törik a fejüket a nagyok, de büszkeségből hősiesen körömpróbáig kiüritette a poharat, gunyos arczfintoritással megköszönte nekik a vendéglátást és eltávozott, hogy az édes apját megérkezésekor üdvözölje.

A lokomotiv vezetőt már nem találta künn, már régóta otthon volt családja körében.

A fütő éppen az ő masináját, a 372-ik számu gépet állitotta be.

III

Oh a kis János olyan jól ismerte a 372-öst. Hisz mint mint mindenkinek kényesztetett kedvencze, neki is szabad volt a gépházba bemenni azon az alkalmazottak számára fenntartott ajtón, épp ugy, mint a hogy az urasági lovászok fiainak szabad a lovakhoz bemenni.

A 372 számu lokomotiv!

János Mária körüljárta, vidáman fütyörészve, mint a ki szakértő és ismeri minden csinját-binját.

Hogy fénylett ragyogott óriási kazánjával, embermagasságu kerekeivel, félelmetes emeltyüivel és olajos hengereivel! Rézverete ugy szikrázott, mint az arany, nyulánk emeltyüi és karjai ugy nyujtózkodtak, mint valami telivér lónak a lába galopban. Vasmelle, kolosszális ütközői, oh milyen borzalom keltők! Ki tudna ellentállani száguldó ütközésüknek.

A kis János nem tudta, hogy mi baja. Ereiben mintha tüz keringene, olyan furcsa, olyan bohó érzés szálta meg. Szeme előtt mintha villámok czikáztak volna folytonosan.

Nem birt magával. Meg kell tennie... Csak egy pillanatig — akármi történik is — ott akart lenni e máskor oly okos ficzkó, a „372-ős vashidján — az „Éjszakán" a hogy a 372-ost a vasutasok elnevezték.

Lopva nézett körül.

Messze tőle a pályatest szerkocsija mögött egy ember vizet mert ki egy nagy gödörből, feléje háttal fordulva. Rajta kivül sehol egy lélek. Különben ez egyike volt a legalkalmasabb órának, mert a vonatok érkezése szünetet tartott és a vasutasok inni mentek. A távolból egy alig megrezzenő villanyos jelzőkészülék jelezte, hogy a forgalom szünik.

Egy- két ugrással fent termett a gép tetején.

— Oh milyen győnyörüség ott rajta lenni. milyen büszkeséggel tölti el e z az „Éjszaka". Ime e pillanatban ő az ura e tüzokádó szörnyetegnek.

Minden zajt kerülve, óvatosan nyitotta ki a fütőház ajtaját. Huh milyen forróság áradt ki onnan. Micsoda izzás! Itt a gőzfeszültség mérőtüjét, ott a vizállás-mutatót, ezeket kell első sorba figyelemmel kisérni, mikor e tüzes sárkány utnak ered. Meg aztán a messzeségbe tovakigyózó sinpárt a vastag kerek szemüvegeken keresztül, ködben, esőben, viharban, de különösen sötét éjszakákon.

Csak a menetszabályozót kell megforgatni, és aztán amott a centrifugál szabályozót könnyen meghuzni, oh milyen ragyogón fénylik az jobban mint minden más és akkor nekiindulna robogva a fényesre kopott sima sineken.

Egy piczikét szeretné csak megpróbálni, hogy a 372-ős hogy fut 1—2 méternyire!

Gőzsugár szökkent a kék ég felé. Aztán egy második, egy harmadik, mind gomolygóbb, mind hatalmasabb füstfelhőt ont a kémény, mintha egy óriási paripa orrlyukaiból dölne a kékes pára... és az irdatlan tömeg megrázkódik, mozgásba jő és kidübörög a pályaházból.

Messziről egy kalauz jelenik meg. A fiut hirtelen rettegés fogja el, habozik, megzavarodik, olyan lessz mint az őrült; majd ellengőzt akar adni és minden erejéből meghuzza a vészesen fénylő emeltyüt.

Mint vad sarkantyu verések alatt, ugy ágaskodik és prüszkül most az „Éjszaka".

Milyen könnyü a terhe! Hogy száguld mint a vihar! Ez az aczélparipa, mely ezer, meg ezer métermázsa teherhez van hozzászokva! ... Csak előre!... Most nyerit, neki veti magát, tovasíklik, mint a kiszabadult madár, nyilsebessen ujjongva — szabadon, boldogan.

Az őr meglepetve rohan ki házikójából a Saint Malo Brest és Redon felé elágazó sinpárok mögül.

De még mielőtt kibonthatná a vörös zszlót, — mig amott feljebb egy fehérsapkás őrülten hadonáz a karjaival — a gőzgép minden sorompót áttör, a

sadalom a bokréta ünnepélyen, aligha készül el őszig az épitkezés.

No de ebbe, a melyben nem csuda ha keressük a titulus bibendit, fagylaltnál, uszodánál mégis jobban hüt a jégbehütött szódás spriczczer.

A Vilmos-huszárok ünnepsége még valamelyes lendületet adott a nyári életnek s felrebbentünk egy kicsit édes szendergésünkből. Szépen folytak le az ünnepségek, de a kinai fal csücske, a mely a katonaság és a polgárság közé mindég oda furakodik, most is kilátszott.

A szinház meg ami vonz néha és az itthon rekedteket össze-hozta egyik másik estén a bódé nézőterére.

Most Fenyvesy Emil a vigszinház művésze játsza el kitünő szerepeit — eddig még telt ház előtt, a napokban pedig Perényi Margitot, ezt a tüneményes talentomu kis subrettet ünnepelte a közönség az alkalomból, hogy hogy 25-ikszer lépett szinpadra. Ha valaki 25-ik nyilvános szinpadra lépte után ilyen nagy sikereket képes elérni, vajjon milyen sikereket tartogathat számára a jövő. Bizonyára rövid időn megnyilnak előtte a népszinház kapui.

Külömben e hóban ünnepeljük a nagyváradi szinészet száz éves jubileumát. A nagyváradi szinészet össze van forrva a debreczenivel s Géressy Kálmán a debreczeni főiskola volt tudós tanára épen a napokban járt itt s adatokat gyüjtött a debreczeni szinészet történetéhez.

r. l.

Karczolatok.

— Innen onnan mindenünnen. —

A futó év nyolczadik s a tünő nyár utolsó hónapját elértük.

Learatták a gabonát s bőségesen ehetni uj búzából ropogós czipót.

A dinnye is megérett, mert hiszen közel van Lőrincz-napja, a mely időpont ugyan furán szokott eljárni vele.

Szóval az idő kereke rohan s a kánikulla melege eszébe juttathatja kinek-kinek a — téli hideget.

A végletek hadd adjanak egymásnak e téren is — randevut!

*

A német levelibéka, dr. Falb Rudolf és időjós veszedelmes időt jelzett augusztus elejére.

Hát a németeknél be is ütött a jóslat, mert meghalt Bismarck.

Nélküle nem volt Németország s nélküle nem sokat félnek a — németektől.

*

A vas kanczellárt, ki Európának uj térképet csinált, megemészté az idő.

Eljártak fölötte az évek s a kitől a föld is remegett, azt most egyszerüen maga a föld — beszippantotta.

*

A népünnepély lefolyt szerencsésen.

Volt ott ember bőven s a bevételre sem lehet valami szörnyüséges panasz.

Sőt még a kilutriázott fejős tehén is megmaradt, mert a nyerő nem jelentkezett.

Pedig sokan vitték ki a hazavezetéséhez a — kötelet.

*

Annyi már a sikkasztónk, hogy rögvest elérjük a világ-rekordot.

Csak egy ám a baj!

Idestova nem lesz — mit sikkasztani.

*

A debreczeni csata hires generalisának Nagy Sándornak, az aradi 13 vértanu egyik nagy alakjának emléket fog állitni a város.

Igaz, hogy csak pár száz forintból, de legalább meg lesz.

Nem is érne semmit, ha drágát óhajtanánk, mert ugy járnánk, mint a Kossuth-szoborral.

Késnék az — éji homályban.

*

Csak figyelmes is a katonai parancsnokság!

Gavallér tetőtől talpig.

Elvitték ugyan a hölgyektől a bakákat, de most kárpótolja őket vagy — 500 huszárral.

Egy huszár pedig felér pár bakával, ha — tartalékos is.

HÍREK.

Egy szem búza.

Áldott növénynek parányi magva, itt pihensz a porban, lábaim előtt; széttiporhatnálak, de kezembe veszlek, mert megszentelt téged és termőföldedet a küzdő halandók omló könye, kicsordult vére.

Imájába foglal milliárd ember, érted eped, érted harczol, miattad fárad e kerek világ minden lakója; A Kári-tengertől le a Kerguelek szigetéig; a megkövült Falklandtól a jéggé dermedt Baffin-öbölig.

Kalászok hulláma reng a végtelen rónán; fölötte nem a sirály, a halálnak és vésznek sikongó madara, hanem a háladalt csicsergő szürke pacsirta repked, magasztalva a jóltevő Isten, nagyságát, bölcsességét.

Piros1ó buzaszem! Te érted kelt ádáz tusára a góth, a germán, miattad rombolt a vandal, ezredév előtt érted csatázott a hun, a longobárd.

Magvad éltet ad és erőt! Pereg a köny a szalmaviskók alatt; hull a verejték birhatásodért; boldog a nép, melynek földjén fakadsz, inség köszönt be, hol csirád kivész.

Kain megölte Ábelt miattad; tertvérre ront a testvér s mig a gazdag duszkál benned, Lázárnak ajka eped egy morzsád után.

Más növény is sarjad a barázdák között. A máknak magva édes, de kábit, a datura mérge gyilkol és butit, de te parányi buzaszem, éltetsz és üdvöt adsz.

A mesék mannája a végtelen pusztában nem volt oly áldott, miként te vagy; bolyongó népek üdvöt adó étke; vándor madaraknak kedves fészke, bokra. Mi lenne a föld, ha te kipusztulnál? Sivár sivatag, fekete pokol. A Megváltó imáját a „Miatyánk“-ot, kiszáradt ajkak rebegnék epedve. Némulna a vigság, csüggedne a remény és széttörne a hit, ez a szent kapocs, mely összeköt földet és eget.

A természet csodája: a czédrus, fenn a Libánon ormán, a büszke fenyő a sziklák oldalán eltörpül melletted, te csodás növény.

Pedig mennyi ellenséged van neked! A tövis, a dudva, a gaz, a fekete konkoly, mely elnyomni akar.

Ellened tör a kártékony rovarok hada, megmételyez a rothasztó üszög, porba tipor a száguldó vihar, remegő száraidnak aranyos kalászát szertészét veri a jégeső, de te ujra éledsz, ismét megfakadsz, ha jön a kikelet s áthevit a nap. Mikor megsárgul szinig telt fejed, villan a kasza, pendül a sarló, kévébe köt sok ezernyi nép s tarlott mezőkön zeng a háladal, szárnyal magasba a halleluja.

A harmat, mely rád esik, elköltözött lelkek hálakönye; a napsugár melege, mely a pirkadó hajnalon áthevit, mennybeszállt szellemek szerelmes csókja; az esti szél, mely simogat, bolygó tündérek édes susogása.

Parányi buzaszem, itt a tenyerem, légy áldott! Terjeszsz boldogságot a küzdő emberek között, e forgó földtekén!

— **Istenitiszteletek.** Ma (vasárnap), aug. 7-kén az ev. ref. templomokban az istenitiszteletek a következő rendben tartatnak: nagytemplomban: Szilágyi Imre s. lelkész; kistemplomban: Csútoros Albert s. lelkész; uj templomban: Mitrovits Gyula lelkész; ispotály templomban: K. Tóth Kálmán lelkész.

— **Augusztus 2.** Szomoru nap volt városunkban az 1849-iki augusztus 2-ika. A hősi dicsőség napja leáldozóba volt már s a titánként küzdő magyar sereg kezéből balsors viharja csavarta ki a kardot. A beözönlő orosz csapatok ellen is felvette ugyan a küzdelmet és ontotta hősi vérét a haza szent terein, de a harczkedvet már csüggedés váltotta fel. Ama szomoru emlékü 13-as szám Világos felől már ott sötétlett a harczszomjas hadfiak felett. Nagy Sándor tábornok nyolczezer maroknyi sereggel állt szembe a az oroszok óriási tömegével és a kisded sereget nagy vereség érte. Ennek emlékét őrzi Debreczenben az emlékkertben elhelyezett, haldokló oroszlán, — s ..akinn a honvédsirok felett susogó ákáczok árnyában emelt márványkő. Mint minden évben, ugy most is, e fájdalmas emlékü nap 50-dik évfordulóján a tanuló ifjuság a polgársággal egyesülten szép ünnepélyt rendezett nagyszámu közönség jelenlétében, fényes erkölcsi siker mellett folyt le. Jelen volt a városi tanács képviseletében: Komlóssy Arthur főjegyző, Vecsey tb. főjegyző, tanácsnok. Király Gyula tanácsnok. A város mind az öt dalárdája énekelt.

— **Szegényárvák segélyezése.** Az ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága Dicsőfi József lelkész elnöklete mellett ülést tartott. Az elnök kegyeletesen emlékezett meg az árvaszerelő bizottság buzgó elnöke, Tóth Béla váratlan haláláról, kinek jó emlékezetét jegyzőkönyvébe igtatta az árvaügyi bizottság s helyére közfelkiáltással dr. Benedek Jánost, a lelkes ifju ügyvéd-presbitert választották meg. — Jelentette továbbá Dicsőfi József elnök, hogy a második félévi nagy segélyosztás megtörtént s a Mária Terézia alapból ennek folytán összesen **2662** korona utalványoztatott ki. Az árvák ruhái szállitására nézve Fischer Adolffal és a lábbelik szállitására nézve Böszörményi Imrével kötött szerződéseket Dicsőfi József mint elnök aláirta.

— **A debreczeni** „Első Magyar Asztaltársaság“ 1898. aug. hó 9-ik napján az „Angol királynő“ helyiségében közgyülést tart, melyre a t. tagokat tisztelettel meghivja az Elnökség.

* **Egyháztanács gyülés.** A vásárnapi ev. ref. presbiteri ülésen Némethy Lajos lelkész, Simonffy Imre főgondnok elnököltek. Részvéttel jelentették, hogy Tóth Béla presbiter s több szakbizottság tagja elhunyt. Csőreg Péter póttagot hivják be. Néhai Armós Bálint egyházkerületi tanácsbiró helye is üres. A debreczeni egyház saját 10 szavazatával dr. Medve Kálmán debreczeni ügyvéd jelöltségét támogatja, ki egyháza iránt tanusitott meleg és áldozatkász szeretete által már rég kiérdemelte hitsorsosainak elismerő bizalmát. Ő valóban méltó utódja lessz Armós Bálintnak. A református ispotálynak a városi szegényházba beolvasztása iránt a városi tanácstól érkezett átiratra mindaddig nem válaszol a presbiterium, mig a városi tanács is nem felel ama presbiteri átiratra, mely az ispotály körül levő s az 1858/59-ik évi rendezés szerint az ev. ref. szegényházhoz tartozó pusztaföldek viszacsatolását kérelmezte. Dr. Medve Kálmán bejelentette, hogy néhai Ármós Bálint az ispotálynak és az árva tanulóknak egyenként 500 koronát hagyott végrendeletileg.

\+ **Korai hir.** A Svetics-intézettel kapcsolatban tervezett tanitónő képző intézetről elterjedt hirre vonatkozólag a nagyváradi Tiszántul amely a váradi püspöki palota eseményeiről és szándékairól mindig jól van értesülve, Korai hir czimmel ezeket irja: A „Debreczeni Ellenőr“ f. hó 29-iki számában olvastuk, hogy a debreczeni „Svetits“ intézetben már szeptember 1-én megnyilik a róm. kath. tanitónő-képző intézet. Magát a hirt ugyan nem kell megczáfolnunk mert az ügy előkészitése tényleg folyamatban van de még koránt sincs azon ponton, hogy róla mint egészen bizonyosról beszéljünk. És fölvagyunk hatalmazva annak kijelentésére, hogy nevezett laptársunk sem kapta értesülését a legilletékesebb helyről. Sajnálattal vesszük a hirt, de hisszük, hogy a mi késik nem mulik.

* **A lovassági laktanya vállalkozói.** A városi tanács megengedte, hogy Horvát János épitőmester mint a huszárlaktanya épitése legfőbb munkáinak vállalkozója a meghalt Tóth Béla helyet Tóth István, Berger Jenő épitészeket, Biczó Gyula épitőmestert társvállalkozóul vette maga mellé.

— **Vidéki szinészet.** Komjáthy János, a debreczeni szinház igazgatója, a jövő szezonra Leopold Francziskát, a pécsi szinház volt tagját szrrződtette primadonnának.

— **Uj viczinális vasutak.** A kereskedelmi miniszter Pollacsek Mihály budapesti mérnök-vállalkozónak, a m. kir. államvasutak NagyKároly állomásától Fény, Nyir-Béltek, Nyir-Adony és Bököny, esetleg Nyir-Béltek, Mihálydi, Balkány, és Geszteréd irányában a m. kir. államvasutak Ujfehértó állomásáig és innen a debreczen-hajdunánási helyi érdekü vasut Hajdu-Dorog, Hajdu-Nánás állomásig vezetendő gőzmozdonyu helyi érdekü vasutvonalra, továbbá Pehán Gusztáv füzéri és Goldschmied Ármin sátoraljaujhelyi lakosoknak, m. kir. államvasutak Sátoralja Ujhely és Legenye-Mihályi állomásai között levő Csörgő őrháztól Alsó-Regnecz, Mikóháza és Pálháza irányában Pálháza-fürésztelepig vezetendő szabványos nyomtávu gőzmozdonyu, esetleg villamos helyi érdekü vasutvonalra az épitkezési engedélyt megadta.

— **Iparosok figyelmébe.** A m. kir. honvédelmi Miniszter ur Ő Nagyméltósága megküldvén a kamarának a honvédség részére, az 1899. évi márczius hó végéig szállitandó bakkancsok és könnyü czipők, elkészitésének felvállalására vonatkozó pályázati feltételeket, az emlitett, valamint a kereskedelmügyi Miniszter ur utasitotta a kamarát, hogy e szállitásban való részvételre a kisiparosokat hivja fel. A m. kir. honvédség részére szükséges bakkancsokból 10,000 pár és a könnyü czipőkből 10,000 pár a kisiparosoknak tartatott, fenn, a Miniszter ur által közlött s a kamara hivatalában megtekinthető feltételek értelmében, oly kikötés mellett azonban, hogy a szállitásba kizárólag adófizető és ipartestületi kötelékben levő kisiparosok és ilyenekből alakult szövetkezetek, vagy iparosok oly községből, hol a törvényben megkivánt szám hiányából ipartestület nem létesülhetett — részesülhetnek. A bakkancsok páronkénti ára 5 frt 02 krban, a könnyü czipők ára pedig páronként 4 frt 27 krba lett megállapitva: mely lábbeliek legkésőbb 1899. évi márczius hó végéig a honvéd központi ruhatárba Budapestre lesznek szállitandók, a netalán már 1899. év folyamán történő szállitásért esedékes kereseti összegek csak 1899. évi január elején, a jövő évben a kitüzött határidőig bármikor beszállitott lábbelikért igényelt keresmények azonban a szállitmányra vonatkozó átvételi bizonyitvány számvevőségi érvényesitése után azonnal fognak kifizettetni. A lábbeliknek katonai teheráruként való szállithatása tekintetében mult évben engedélyezett kedvezményen kivül, a költségek apasztása czéljából ujabb kedvezmény gyanánt, a miniszter ur által 50 kros bélyeggel ellátva a vállalkozóktól eddig kivánt kötelező nyilatkozatok kiállitása a jövőre nézve beszüntettetik. Ennek ellenében azonban, amaz esetben, ha egyes iparosok vagy alkalmi szövetkezetek a részükre juttatott bakancsok és könnyü czipők készitésétől a megrendelés után bármi okból visszalépnek, kötelesek erről haladéktalanul jelentést tenni, hogy az ekként rendelkezésre maradó lábbelieknek mások által leendő szállitása iránt intézkedés tétethessék. A kamara irodájában megtekinthető szerződési feltételekben foglaltak figyelembe vételével kiállitandó és szabályszerü bélyeggel ellátott irásbeli ajánlatok **legkésőbb folyó évi augusztus hó 20-ig** — ahol ipartestület van, annak utján, külömben pedig közvetlenül — **az alulirt kamarához** nyujtandók be. Debreczen, 1898. augusztus 1. A kereskedelmi és iparkamara nevében **Szabó Kálmán** elnök. **Dr. Király Ferencz** titkár.

— **Székely fiuk Debreczenben.** Az erdélyi határszélről székely fiukat hoznak ide, hogy megmentsék őket az eloláhosodástól és itt e városban hazafias, szorgalmas magyar iparosokat neveljenek belőlük. Erre vonatkozólag kérettünk föl a következő sorok közlésére: Felhivás. A marosvásárhelyi ipar és kereskedeimi kamara a miniszterium támogatása mellett nagy tevékenységet fejt ki arra nézve, hogy a Romániával határos székelyföldi legalább elemi iskolákat jó sikerrel végzett szegénysorsu fiukat az ország külömböző vidékeire, mint iparostanonczokat helyezi el, hogy derék, jó iparosok neveltessenek, másrészről pedig, hogy a Romániába való kivándorlástól a hazába visszatartassanak. Ilyen fiuk már többen helyeztettek el Debreczenben is az iparoskör közvetitése mellett s mondhatni mindannyian jóravalóknak bizonyultak. Most augusztusban ismét helyeztetnek el ilyen fiuk. Azért felkérjük azon jó mühellyel biró iparos társainkat kik ilyen székely fiukat tanonczokul felvenni óhajtanak, hogy ebbeli óhajukat az iparoskör elnökségénél legfelljebb augusztus 10-ig bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen 1898 Serli Ede iparoskör elnök.

— **Országos vásárunk.** Nagy-boldogasszony napi országos vásárunk következőleg tartatik meg: 1898. aug. 8—9. hétfő, kedd és 10. szerda: bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek,

---

minden szenteknél szentebb jelzéseket elhagyja és tovaszáguld szabályellenesen a Saint Maló felé vezető sinpáron, mint a viharnak szerelmes karjaiba rohanó menyasszonya. Az öreg őrnek csakhogy épen annyi ideje van, hogy az előtte elrohanó gépen megismerje a kis János Máriát, kővé meredten, mint valami márványfehér hullát, bünbocsánatért és segitségért esdekelve tágranyitott fekete szemeivel. A szélben ugy lengett hosszu szőke haja, mint valami vészlobogó.

De hát ki merné ennek a száguldó leviatvánnak utját állni? Kicsoda? Hogy kellene sörényébe kapaszkodva megfékezni? Csak egy segitség van: olyan gyorsan, a hogy lehet, kitérni az utjából.

Helyet!

És az „Éjszaka“ vad bömböléssel és dübörgő zakatolással ott robogott a sikon, mintha minden prüszkölése az emberi hatalomnak egy gunydala lett volna.

IV.

Rennesben a vasuti főnök a távíró asztalhoz rohant. Alig érkezett meg Bettonba a távirata, már is az Éjszakát látja az ottani főnök berobogni.

Uram Isten! Mit cselekedjek; ha a fiu valahogy a gőzt el tudná zárni! Csak ő egyedül tudná a szörnyeteget megszeliditeni. Minden oldalról ezt kiáltják feléje.

Mindhiába!

Zakatolva, prüszkölve, rettenetes dübörgéssel száguld el előttük a 372-ős. És ez az egyedüli szabad sinpár! Egy állomás hiányzik még csak és feltartóztathatatlanul összeütközik a 22-ős személyvonattal!

Hirtelen a távíróhoz rohannak ujra!

„Főnökség gyorsan állitsa a váltót a zsák-utra, az elszabadult gépet hagyja kisiklani.“

Válasz érkezik: G. O. Jól van. Értettem!

Három ember fogadja az elszabadult szörnyeteget vörös zászlókkal. Kettő közülök előre fut a sineken. Az a st-germaini állomásfőnök irodaszolgájával. A harmadik a kék bluzban és a barna bőrsapkában, a ki épp most igazitott egy váltón bütykös kezével félretolt ott a gyönyörü aranyszinü-virágu reketytyebokrok közelében — a harmadik az a dűlőre hajtója a rendeletnek — a hóhér...

Itt jön a prüszkölő szörnyeteg, e pokoli bestia, utjában leteperve a füvet és szerteszét szórva a poros kavicsot.

A kis János ösztönszerüleg az ég felé emelte a kezét. Édesanyja, a ki fenn van most a mennyben, az tanitotta valaha igy imádkozni, mikor mint rózsás arczu gyerek, a térdén ringatódzott. Látták, hogy akart valamit mondani, szája nyitva volt, de senki nem hallotta. Hosszu szőke haja ugy lengett a szélben, mint valami aranyos szemfödő.

Megtörtént...

Az „Éjszaka“ rátért a mellékvonal rozsdás sinpárjára, a mint elhagyta a fő utvonalat. Alig 400 méter volt e kis zsák sinpár hossza.

Két pillanat....

Eget-földet megrenditő, fülsiketitő robaj hallatszott. Felszakitott talpfák, szerte forgácsolódó vasdarabok, felásott, felszántott, gödrökből felturt földtömegek szóródtak szerte. És az „Éjszaka“ gőz és por felhőjébe sülyedt el hirtelen.

A 22-es számu személyvonat utasai, megmenekültek, de ott, az arany virágu rekettye-bokrok alatt, ott egy szertezuzott kis fehértetem fekütt a romok között, a füstölgő széndarabokon, az „Éjszaka“ fekete holttetemán, mint valami bus történetet elregélő fehér márványalak.

gabonanemüek, és mindenféle terményvásár. Aug. 11—12. csütörtök, péntek: juhvásár. Aug. 13—14. szombat, vasárnap: sertésvásár. Aug. 14—15. vasárnap, hétfő: lóvásár. Aug. 15—16. hétfő, kedd: baromvásár.

— **A városházából.** Tegnapelőtt a számvevőség és házi pénztárra felügyelő bizottság ülést tartott Komlóssy Dezső elnöklete alatt a készpénzzel fizetendő előlegek hátrálékára és az elszámolással megtéritendő előlegek hátrálákára vonatkozólag, és az ezekről felvett jegyzőkönyvek jelentés kiséretében beterjesztették a tanácshoz,

— **Nagy hóditást** eszközöl mostanában egy rothadást gátló, mázoló és telitő olaj, az ugynevezett **Carbolineum,** mely fa eszközök és alkatrészek számára szolgál s a rothadást nagyon sok ideig megakadályozza és a tartósságot hosszabbitja. Ép ezért nagyon kedvelt mázoló illetve telitő olaj lett ez, melynek számos előnyei közt nem utolsó helyen áll szerfölött jutányossága. Kitünősége és olcsósága következtében minden hasonló szer között az első helyre emelte s még mint padló és lambris mázoló is kitünő. Városunkban Ganofszky Lajos Kossuth-utczai nagy füszer és festék üzletében kapható. A sikeres eredmények alapján e szert a legjobban ajánlhatjuk.

— **Most érkezett** a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) Budapesti kiadónál megjelenő nagy millenáris emlékmunkának. a Szalay Baróthi irta magyar nemzet története-nek a 83-ik füzete, melylyel e becses munka utolsó kötete végéhez ér. Benne vagyunk már az 1848-as örökké emlékezetes és eseményeiben, melyeket a szerző erőteljes vonásokba ir le egészen a schweháti csatáig. Külön mellékletül e füzet V. Ferdinánd arczképét adja. A szöveg illusztrácziók a következők; Batthyány Lajos gróf, V. Eerdinánd aláirása, Jellasich József báró, Ferencz Károly főhg. Az 1848-iki országgyülés megnyitása, Lambert Ferencz gróf altábornagy, A magyar népfölkelők, — A jelen munka részletfizetésre is beszerezhető, ugy a fennti kiadó hivatalnál, mint minden hazai könyvkereskedésben.

* **A carbolineum. 21 éves tapasztalat Avenárius szab. Carbolineumáról.** M. hó 12-én kelt b. soraira válaszolva, ujolag elismerjük hogy a tapasztalatok, melyeket az Ön **Avenarius Carbolineumával** értünk el, **minden tekintetben teljesen kielégitők voltak.** Többek közt **21 évvel ezelött** egy fenyőfa léczkeritést mázoltunk be, mely körülbelül 80 cm.-nyire van a törzs végétől mprágnálva s az **egész idö alatt a földben volt s a mai napig a legcsekélyebb rothadás sincs rajta. Alig hiszszük, hogy bármelymás imprágnáló szerrel ily nagy eredményt lehetne elérni, ennélfogva az Avenárius Carbolineumát csak a legmelegebben ajánlhatjuk.** Tisztelettel **Siebenek és Coumont.**

Ingatlanok forgalma.

(A debreczeni kir. törvényszék, telekkönyvi osztályánál).

Tóth Lajos, Tóth Ferencz és Tóth Sándor megveszik Dobozi András és neje Nyiri Zsuzsánna Fazekas Mihály-utczai 7. sorsz házukat 1950 frtért.

Nagy Károly és neje Tőzsér Juliánna megveszik özv. Kiss Jánosné Fejértói Erzsébet homokkerti szőllő birtokát 450 frtért.

Boldog István és neje Farkas Juliánna megveszik Szmrecsányi István, Szmrecsányi Leona Fabinyi Gyuláné és Szmrecsányi Mária szepesi 90 hold területü tanyabirtokát 30.000 frtért.

Id. Kertész Mihály megveszi Kertész Imre 78 hold 1550 □ öl területü elepi tanyabirtokát 10.000 forintért.

Dobozi András és neje Nyiri Zsuzsánna megveszik Csibi Jánosné Pipó Zsuzsánna 3679. régi népsorszámu házát 1300 frtért.

Medgyaszay Lajos és neje Papp Zsuzsánna megveszik Papp Sándor és neje Megyaszay Eszter téglás-kerti ingatlanaikat 600 frtért.

Szolnoki Gyula és neje Hevesi Juliánna megveszik Móricz András 120 □ öl területü majorsági földjét 230 forintért.

Id. Hevesi Mihály és neje Katona Juliánna megveszik Móricz András 120 □ öl területü majorsági földjét 230 frtért.

Grünfeld Leopold megveszi Jobbágy János 3045 (régi) sorszámu házát 1000 frtért.

Nagy József és neje Nagy Juliánna megveszik Herczeg János 921 □ öl területü hatvan-utczai kerti szőlőjét 2200 frtért.

Móricz András 200 □ öl területü majorsági földjét megveszik ifj. Kazai József és neje Jánki Mária 420 frtért.

Erdei Péter és neje Szücs Eszter megveszik Vass Imre és neje Nagy Zsuzsánna 268 (régi) sorszámu házukat s ondódi földjét 2900 frtért.

Dr. Tüdős János ügyvéd és neje Kálmánczhey Irén megveszik Dr. Tüdős Kálmán és testvérei 830 (régi) sorszámu háznak $^{13}/_{15}$-öd rész illetőségüket 7500 frtért.

Koczka János és neje Fábián Eszter csapókerti 86 □ öl területü házastelküket megveszik Pap József és neje Barosics Anna 690 frtért.

Keresztesi József és néje Kovács Eszter megveszik Móricz András 120 □ öl területü majorsági földjét 240 frtért.

Özv. Pál Jánosné Török Juliánna, Pál János és Pál Róza Somosi Józsefné sestakerti szőlőjüknek 780 □ ölet tevő részét megveszi Kiss Imréné László Erzsébet 1950 frtért.

Liedermann Mihály 2351 (régi) sorszámu házát megveszik Setes János és neje Kiss Erzsébet 3300 frtért.

Miskolczi János és neje Varga Zsuzsánna 3308. (régi) sorszámu házukat eladják Weisz Bániámin és neje Klein Reginának 1150 frtért.

CSARNOK.

Egy vídám poéta.

Az embereket ős idők óta két osztályba sorozza a világtörténelem. Az egyikbe azok tartoznak, a kik verseket irnak, a másikba azok, a kik verseket nem olvasnak.

Az első osztályba tömérdeken tartoznak. Ezren meg ezren ostromolják versekkel, idő mértékes és ütemesekkel egyaránt a Parnassust, de vajmi kevesen vannak azok, a kik a kétségbeesett versenyzésben babérhoz, elismeréshez jutnak.

E szerencsés kivételek közzé sorozható az a vigkedélyü debreczeni poéta is, kinek nevét Debreczen határain tul is széles körökben ismerik Szini Péter.

Szini Péter, a ki még javakorabeli ember, már eddig is dolgozott pár deczenniumra valót. Fürge, ügyes eleven tollából gyors egymásutánban kerülnek ki regények, novellák rajzok, ötletek. A napisajtó lázas munkájában (a „Debreczeni Reggeli Ujság" főmunkatársa) örömmel áldoz Muzsájának is és irja meg azokat a szép verseket is, melyeket „Vidám versek" czimü kötetében — melyek megmegjelenéséről e lap mult heti számában már megemlékeztem — bokrétába kötve nyujt ezuttal a nagy közönségnek.

A 188 oldalos, meglepő izléssel, csinnal kiállitott finom vastag papirra nyomott verses könyv becsületére válik ugy a Csokonai nyomdának, mint a derék szerzőnek, Szini Péternek, álnevén Szirénnek.

A testes kötetben hiven cziméhez vidám verseket közöl a jónevü költő. Verseinek irányát ő maga sikerülten jelzi (5 old.) e szavakkal.

„Rajta tehát ..... Vídám szivvel
A könyvemet vegyétek.
Epekedni, keseregni,
Az életben nagy vétek,
Mig lecsuknák ajkatok
Legokosabb kaczagjatok,
Derüs arczczal! ..... Ugy bizony".

Szini Péter derüs szemmel tekinti a sok gyarlóságot, melyet az emberi élet lépten-nyomon eléje tár.

Csinos verseiben találóan gunyolja ki a világfájdalmat szenvedő poetát, a frázisokat szavalgató üres fejü gavallérokat, a nagyzó tudósokat, a könynyelmü, léha naplopókat, éles satirával jellemezve azok árnyoldalait.

Figyelemmel elolvasva verseit, azokben egy vigkedélyü, az életet a maga leplezetlen valóságában ismerő poéta életnézetével találkozunk s ismerkedünk meg, a kinek ugy látom az volt a czélja, hogy az apró versekben egy tükröt állitson ki-ki elé, a melyben magát és protopjeit a maga teljességében megismerhesse.

Milyen találóan jellemzi például az affektáló, szinfalhasogató poétákat:

„Miért dallasz boldog szerelmet,
Kis kunyhóról, ha nem ugy áll?!...
Diszes kastély, sok banki részvény
Az ma a kedves ideál!"

A kötet legszebb verseinek tartom az „Életnézet", „Borozáskor", „Divat" czimü költeményeket, melyekben megkapó lyrai részletek is vannak. A kötetben ügyes és szellemes ötleteket is találunk, mintául közlünk egy kettőt:

„Hajdan még a főpapok is,
Szamarakon jártak,
Most meg négyes fogata van
Igen sok szamárnak."

Miben megegyezők
Asszonyi nyelv s a kard,
Mindenik éles mig
Egy darabkája tart.

Ezen „röppentyük" minden egyes kis aprságában szépen kidolgozott, elmeéllel megirt gondolatot dolgoz fel.

Szini Péter verses kötetében pár szép legendát is találunk, melyek jó része az olvasó-könyvek révén már jórészt ismeretes.

Szini Péter a „Vidám versek"-kel ötletes, talentumos, sokra hivatott poétánk mutatkozik, olyannak, kinek könyvét nemcsak megvenni, hanem elolvasni is érdemes.

Azt hiszem, a legközelebbi kiadásban Szini Peter kijavit egy pár gyengébb rimet és kihagy egy pár kisebb értékü verset is, a melyek által vers kötete becse emelkedni fog.

Jó lélekkel ajánlhatom a humortól duzzadó verses könyvet minden melancholikus emberbarátomnak, 1 pengőért kap egy pár napra is elég vigazságot.

Váradi Ödön.

Debreczeni piacz.

Gabona árak. 1898. aug. 2-dikán.

		Felső ár	Közép ár	Alsó ár
Búza	mm.	8.—	7.50	7.—
Kétszeres	„	6.80	6.70	6.60
Rozs	m.	6.30	6 20	6.10
Árpa	„	5 50	5.40	5.30
Zab	mm.	5.60	5.40	5.30
Tengeri	„	5.50	5 40	5.30
Köles	„	4.80	7.40	5.30
Köleskása	„	13.00	12.50	1.200
Burgonya	„	3 00	2.50	0.00

Szarvasmarha és lóvásár.

Ló felhajtatott 540 db, eladatott 350 db. Marha felhajtatott 710 db., eladatott 530 db.

Húsárak.

Marhahús egy kiló 40—48, (kóser) 62 kr. Borjuhús 44—60 kr. Sertéshús 56—64 kr. Juhhús ——— kr. Szalonna m.mázsa 66—68, — háj 68 frt.

Sertésvásár.

Felhajtatott —— darab, eladatott —— db. Ára sovány sertés páronként egy évesig ———, másfél évesig ———, két évesig ———, öreg ——— Kövér sertés kilója ——— kr.

Napszámárak.

Férfi ellátással .90 ellátás nélkül —1.30. nő elltással 50—60 kr, ellátás nélkül 80—90 kr, gyermek ellátással 60 ellátás nélkül 40 kr.

Tűzifa: 1 öl tölgyfa 12 frt, nyárfa 7.— frt. Felvágatás 2 frt 50 kr, szállitás 1 frt 20 kr.

Vasuti menetrend.

1898. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul			Vonat	Érkezik	
P.-Ladány[1] . .	12.—	déli	Vegyesv.	1.28	d. u.
P.-Ladány. . .	3.37	d. u.	Tv. sz. sz.	5.11	d. u.
P.-Ladány. . .	8.15	este	Személyv.	9.45	este
Budapest. . . .	9.01	regg.	Gyorsv.	1.54	d. u.
Budapest. . . .	12.36	d. u.	Személyv.	8.10	este.
Budapest. . . .	10.27	este	Személyv.	5.35	regg.

Debreczen—M.-Sziget

Királyháza. . .	5.22	regg.	Gyorsv.	1.—	d. u.
M.-Sziget. . . .	3.—	regg.	Személyv.	9.45	d. e.
M.-Sziget. . . .	3.56	d. u.	Személyv.	10.49	este
M.-Sziget. . . .	6.59	d. u.	Gyorsv.	11.40	este
M.-Sziget. . . .	6.55	este	Tv. sz. sz.	7.—	regg.

Debreczen—Szerencs

Szerencs. . . .	8.25	regg.	Személyv.	11.26	d. e.
Szerencs. . . .	4.02	d. u.	Személyv.	7.06	d. e.
Szerencs. . . .	7.05	este	Személyv.	9.55	este

Debreczen—Füzés-Abony

Füzes-Abony	4.42	regg.	Vegyesv.	10.24	d. e.
Füzes-Abony[2]	4.16	d. u.	Vegyesv.	8 —	d. u.

Debreczen—Nagy-Léta—Vértes

N.Léta-Vértes	8.35	regg.	Vegyesv.	10.46	d. e.
N.Léta-Vértes	4.21	d. u.	Vegyesv.	6.24	d. u.

Debreczen—Büd-Szt.-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt.-Mihály	5.28	regg.	Vegyesv.	8.58	regg.
B.-Szt.-Mihály	4.06	d. u.	Vegyesv.	7.02	d. u.

— Tisza-Lök építés alatt. —

Budapest—Debrezen.

Debreczenbe érkezik			Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány. . . .	7.40	regg.	Tv. sz. sz.	6.12	regg.
P.-Ladány. . . .	5.14	regg.	Személyv.	4.06	regg.
Budapest[1]. . . .			Gyorsv.	9.15	este
Budapest.	3.36	d. u.	Személyv.	9.31	d. e.
Budapest.	6.50	d. u.	Gyorsv.	2.11	d. u.
Budapest.	2.40	éjjel	Személyv.	7.05	este

M.-Sziget—Debreczen

M.-Sziget[2] . . .	7.51	regg.	Személyv.	4.—	regg.
M.-Sziget.	12.16	d. u.	Személyv.	6.—	regg.
M.-Sziget.	6.54	d. u.	Személyv.	1.31	d. u.
M.-Sziget.	8.54	este	Gyorsv.	4.11	d. u.
M.-Sziget.	10.12	este	Személyv.	3.46	d. u.

Szerencs—Debreczen

Szerencs	8.09	regg.	Személyv.	5.02	regg.
Szerencs	12.21	d. u.	Személyv.	9.07	d. e.
Szerencs	7.57	este	Személyv.	5.20	d. u.

[1] Minden kedden.
[2] Csak Tisza-Füredig.
[1] Csak P.-Ladányig.
[2] Ünnep- és vasárnapokon junius 1-től szeptember 15-ig közlekedik.

Nagy-Léta—Vértes—Debreczen

N.-Léta-Vértes	7.18	regg.	Vegyesv.	5.18	regg.
N.-Léta-Vértes	3.13	d. u.	Vegyesv.	1.—	d. u.
Sáránd[3].	8.33	este	Vegyesv.	5.13	este

Büd-Szent-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen

B.-Szt.-Mihály	8.17	regg.	Vegyesv.	5.25	regg.
B.-Szt.-Mihály	6.41	este	Vegyesv.	3.27	d. u.

— Tisza-Lök építés alatt. —

Füzes-Abony—Debreczen

Tisza-Füred. . .	8.—	regg.	Vegyesv.	4.18	regg.
Füzes-Abony. .	5.36	d. u.	Vegyesv.	11.39	d. e.
F.-Abony[4] . . .	7.50	este	Vegyesv.	5.25	d. u.

[3] Csak Szatmárról.
[4] Csak Ohat-Kócsig.

Szerkesztői üzenetek.

* **Dr. S.** A nagy napok emlékjelei tárgyában irt czikket köszönettel vettük és siettünk is közölni.

B. D. A forditás elég sikerült.

R. P. A hitelszövetkezetről irt czikkely éppen kapóra jött. A kisiparosok és gazdák érdekében hogy-ne adtuk volna közre.

P. L. Kánikullában sincs lehütő hatása az ön szerelmi költeményeinek Egyébkép Zsuzska a katonaság távollétébe kapitulálhat levélben való közlés mellett is.

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

NYILTTÉR.

Nyersselyem-básztruha 8 frt 65 krtól

42 frt 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongees, valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** (postabér- és vámmentesen valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállitó) **ZÜRICHBEN.** — Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

(104) 10—31.

Épen most érkezett

Leidenfrost Gyulának a

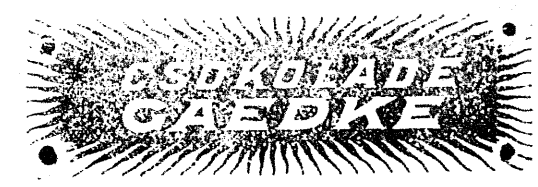

(129.) 3—4.

HERMANN KRAUS

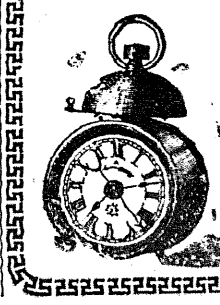

Bécs II. Haidgasse 3.

Legolcsóbb **óra, arany-** és **ezüstárú árúház.**

Árjegyzék bérmentve ingyen.

(118.) 8—13.

DUNLOP PNEUMATIC

(128.) 2—26.

Alapittatott 1782. évben. Telefon összeköttetés 22. sz.

KONTSEK GÉZA

előbb GASZNER KÁROLY

főszer-, csemege-, bor- és magkereskedése

Debreczen, Kossuth-(Czegléd)-utcza.

Elsőrangu főszerkereskedés.

Ajánlom jól berendezett raktáramat: mindennemü bel- és külföldi ásványvizekből idei töltésben. A sztojkai gyógy- és borviz főraktára. — Elsőrendü tisztán kezelt természetes fehér és vörös

asztali-, csemege- és gyógyborok

hazánk minden hirneves bortermő vidékéről, az országos központi mintapincze eredeti töltésében, valamint a legnevezetesebb spanyol- és franczia-országi borokat eredeti töltésben, — Mint különlegességet: Bartholovich Antal Fia-féle eszéki szilvórium főzde világhirü

szerémi szilvóriumát.

Csokoládék és czúkorkák

óriási választékban a legfinomabb *Dessert*-fajokban és friss minőségben.

Árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.

276. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat

ÖRLEMÉNYEINEK

ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyülésen megállapitott s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitás módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló frt	100 kiló kr	Zsákonként á 85 kilogr. frt	Zsákonként á 85 kilogr. kr
A.	Asztali dara nagyszemü	18	—	—	—
B.	Szinte „ apószemü	17	60	—	—
0	Királyliszt	17	60	—	—
1	Lángliszt kivonat	17	—	—	—
2	Elsőrendü zsemlyeliszt	16	40	—	—
3	Zsemlyeliszt	15	80	—	—
4	Elsőrendü kenyérliszt	15	20	—	—
5	Közép kenyérliszt	14	60	—	—
6	Kenyérliszt	14	—	—	—
7	Barna kenyérliszt	11	60	—	—
8	Takarmányliszt	6	—	—	—
11	Finom korpa zsákkal	4	60	—	—
11	„ „ zsák nélkül	4	40	—	—
12	Durva korpa zsákkal	3	80	—	—
12	„ „ zsák nélkül	3	60	—	—
	Csirke búza zsák nélkül	3	40	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (2—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „

Debreczen, 1898. aug 2.

Ház és földbirtok eladás.

Egy értékes köház 5 lakrészszel, **istállóval** és egyéb, a gazdasághoz szükséges jó karban levő mellék épületekkel **Nagy-Hatvan-utczán**, közel a vásártérhez, — **továbbá 36 hold 900 □ öl tanya birtok Puszta-Szepesen** — előnyös feltételek mellett, — szabad kézből eladó. A bekebelezett terhek egy része átvállalható.

Bővebb tudósitást ad

Bedő Lajos

ügyvédi irodája,

Nagy-Hatvan-utcza 27. szám.

(389.) 1—3.

Vendéglő-megnyitás.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy Debreczenben a Petőfi-téren (a vasut közelében) lévő saját házamban jó hirü régi

„Kis pipá"-hoz

czimzett vendéglőmet **folyó évi julius hó 30-án** ünnepélyesen megnyitottam.

1885/86-iki régi **tisztán kezelt nagymennyiségü borral 50 kr.** literenként, valamint **jó kerti borral** sé szolgálok.

Régen elismert jó magyaros konyhámban 10 órás **reggeli kapható: déli és esti kosztra** abonnenseket elfogadok.

Naponta friss csapolásu Dréher-sör.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kemény János,

a „Kis pipa" vendéglőse.

(391.) 1—?

A ki egyszeri bekenés által **szabadon** levő **fakeritését egyszerü biztos módon a rothadás és gombaképződés ellen éveken** át megóvni akarja, használja a több mint 20 év óta kitünőnek bizonyult

Carbolineumot

— PATENT AVENARIUS —

és **óvakodjék** a bevásárlásnál az **értéktelen utánzatoktól.**

Magyarázat ingyen és bérmentve.

Carbolineumgyár R. Avenarius

Bécs, III. Haupstrasse 84.

Egyedüli főraktár Debreczen és vidékére:

GANOFSZKY LAJOS füszer-, anyag-, festék- és magkereskedő úrnál **Debreczenben, Kossuth-utcza elején.**

(01—10.

Teljesen ártalmatlan

Antiseptikus és hygienikus

Hölgy-óvszer.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellenek többé semminemü gyöngédtelen és ártalmas gumi- vagy spongya-czikkek. **1 doboz** (12 drb) **1 frt 50 kr. pontos használati útasitással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után bérmentve.**

Kapható a feltalálónál **LÁSZLÓ JÓZSEF** gyógyszerésznél **Maros-Ujvár.** (Erdély.)

Budapesti föraktár: Török József gyógyszerész, Kerpel, Fehérsas gyógyszertár Lipót-körút 28. sz.

Bárhová discret szétküldés, (Telefon 3617) Czélszerü és kiméletes. (121)6—30

HIRDETÉS.

Egy, a kényelemnek minden tekintetben megfelelő, teljes beépitésekkel, vizvezetékkel ellátott

úri nyaraló villa,

mely a város közelében a nagyerdei allée soron fekszik — szabad kézből **eladó.**

Értekezhetni **Simonffy István** megbizott ügyvédnél. (Piacz-utcza 79. sz.)

(185.) 3—3.

Törlesztéses jelzálog kölcsönök

helybeli bármely utczában fekvő rendes bér vagy lakházakra legjutányosabbban és legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók.

FODOR JENŐ

bankbizományi irodája Hunyadi és Barna utcza sarok (Kornis-Ház).

Ugyanott földbirtokokra is legelőnyösebb kölcsönök eszközöltetnek.

(384) 2—4.

Kiadó magtár.

A timár-társulat Hunyadi-utcza 1-ső szám (Kisvárad-utcza 2093-ik sz.) alatti házánál, mintegy 7 méter széles, 24 méter hosszú, eddig magtárnak használt helyiség akár magtárnak, akár raktárnak folyó év Augusztus hó 22-diktől egy vagy több évre is, haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet **Ekli Gábor** elnök úrnál (Péterfia-utcza 36-ik szám alatt).

(3—3)

8039.
1898.

Ló és szarvasmarha eladás.

A város törzsméneséből és a gazdasági törzsgulyából kiselejtezett és szám feletti **kancza és herélt lovak és tehenek** eladása elrendeltetvén, értesittetnek a venni szándékozók, hogy a **lovak f. évi augusztus hó 14-kén, a szarvasmarhák** pedig a **folyó évi augusztus hó 15-dikén délelött 9 órakor, a ló- illetve a baromvásártéren** fognak árverés utján eladatni.

A lovak és szarvasmarhák a város epreskerti telepén bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1898. augusztus hó 4-dikén.

(1—2.) **A városi tanács.**

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,

Gróf Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).

156-dik számu telefon állomás.

KIADÓ LAKÁS. Péterfia-Ajtó-utczán három szoba, konyha, kamara és egy különálló udvarkerttel együtt igen jutányos áron azounal, esetleg nov. 1-től kiadó. Bővebbet irodámban.

Ebesi föld 7 nyilas tanyával folyó év augusztus 1-től kezdve kiadó. (444.)

Kiadó füszerüzlet. Csapó-utczai részen lakással együtt kiadó. (85)

Bérbe kerestetik több évre a város közelében fekvő kertekben (főképen a Liba-, Sesta s ehez hasonló közel fekvőkben) egy lakható házzal és szükséges melléképülettel ellátott gyümölcsös kert vagy telek. — Bővebbet a kiadóhivatalban. (546.)

Kiadó lakás. 5 szoba, konyha, kamara hozzátartozókkal együtt — minden órán kiadó. (498)

Egy jégszekrény megvételre kerestetik.

„István" gőzmalmi részvények 20 drb. eladó.

Wertheim kassza megvételre kerestetik.

Egy jókarban levő ház az Árpád-téren, mely tartalmaz 6 szobát, 4 konyhát, istállót és hozzátartozókat — eladó, esetleg kiadó. — Értekezhetni irodámban. (283)

Sestakerti jó bor, 30 hektoliter, eladó. Ára hektoliterenkint 23 forint. — Czím: irodámban megtudható. (256)

Mintegy 4½ cat. hold kitünő ondódi föld közel a városhoz eladó vagy haszonbérbe kiadó. (Z.)

Eladó ház. A Miklós-utczai részen 2 ujra épült ház kedvező feltételek mellet eladó. (502.)

Eladó bolt felszereléssel együtt—a csapókertben — 3 szoba és hozzátartozókkal. (304.)

Pénz olcsó kamatra s a legkedvezőbb becslés szerint ingatlanra lehet kapni, bármily nagy összegben. — Bővebbet irodámban. — (E.)

Fölkéretnek mindazon földbirtokosok, kiknek földjük volna kiadó esetleg eladó, hogy azokat közvetitő intézetemben előjegyeztetni sziveskedjenek.

Gazdasági állást keres egy jó bizonylatokkal ellátott tapasztalt egyén. Bővebbet irodámban. 744.

Magasabb műveltségü nő, mint elárusitó vagy társalkodónő állást keres. 698.

Megvételre kerestetik egy használt, jó karban levő tekeasztal (Biliárd). Bővebbet irodámban. 556.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségü szép fiatal leány — banknál vagy biztositónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.

Egy volt városi hivatalnok 100 frt biztositékkal, valami pénzbeszedői állomást — vagy ehhez hasonlót — keres. Értekezhetni irodámban. 301.

Eladó ház. Egymalom utczán egy olcsó ház eladó. 325.

Eladó ház. Csokonai-utczán egy jó karban levő ház, — jövedelmez 400 forintot, — eladó. (591.)

Jómenetü füszer-üzlet családi körülmények miatt eladó. (299.)

Kereskedő segédek minden szakmából, azonnali alkalmazásra megrendelhetők.

Gőzmalom, olajmalom tüzelő fával együtt haszonbérde kiadó. (4.)

Csinos fiatal művelt nő, mint elárusitó, vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. (571.)

Gazdatisztek, gépészek, kertészek azonnal megrendelhetők.

Magasabb műveltségü nő mint társalkodónő, vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. 356.

Egy igen jó menetelü és élénk helyen levő kisebb füszerüzlet italmérés és tőzsdei joggal eladó. 240.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágositást ad s egy ily közleményt **25 kr** előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Debreczen, 1898. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 751.